

Animafestovih
50
 godina
 plakata

25. 5. - 11. 6. 2023.

MALA DVORANA GALERIJE PRCA

1972. ilustracija Zlatko Bourek logotip "Z" Borivoj Dovniković Bordo

50 godina Animafestovih plakata

Iako kao zaokruženi korpus ekspozata pod nazivom "Animafestovi plakati" nije nepoznat, štoviše brižno je sakupljan, nadograđivan i čuvan u arhivi festivala te izlagan u različitim festivalskim obilježnicima, njegova prezentacija sve do 2022. odnosila se isključivo na izložbene postav, bez adekvatne prateće publikacije - kataloga u kojem bi pero struke na jednom mjestu kontekstualiziralo njihovu pojavu, valoriziralo njihov značaj i apostrofiralo ih kao primjer kreiranja vizualnog identiteta kulturne manifestacije temeljene na premisi snažnog autorskog potpisa (u vidu ilustracije oko koje se gradi).

1974. Zvonimir Lončarić 1978. Zvonimir Lončarić 1980. Zvonimir Lončarić

1982. Zvonimir Lončarić 1984. Duško Petričić 1986. Boris Kolar

Mada spomenuti autori starije generacije ne iščekavaju sa scene, nego i dalje sporadično doprinose oblikovanjima raznih materijala budućih izdanja, razdoblje 90-ih i početka 2000-ih obilježiti će pak generacija stripaša. Poveznica većine njih, osim pohađanja Škole primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu, pripadnost je ili "bivanje u blizini" *Novog kvadrata*. Počevši od 2009., od kada na festivalu pak započinje sustavno i kontinuirano angažiranje dizajnerske struke (Damir Gamulin, Tina Ivezić), sve je jasnije da se od inicijalnih napora starije generacije autora koji su potpuno samostalno i autonomno djelovali u domeni plakata (od crteža/ilustracije, tipografije, palete, pa sve do uključivanja dodatnih elemenata poput sponzorskih zahtjeva), s pojavom prvih specijaliziranih studija i novog, školovanog kadra diplomiranih grafičkih dizajnera događa i kvalitativni pomak u smislu komunikacije. Tako se nakon niza godina dominacije posve autonomnih umjetničkih izraza i rješenja od 2013. (Ranko Anđelić, Aleksandra Mudrović, Andrej Vučković) uspostavlja novo festivalsko razdoblje u kojem će se autorstvo plakata, iako temeljeno na posebnoj autorskoj ilustraciji, jasno artikulirati kao djelo dizajnerskog studija *Kuna zlatica* (Ana Kunej, Zlatka Salopek) koji od 2014. redovito potpisuje i kompletan vizualni identitet festivala.

2013. ilustracija Ranko Anđelić / vizualni identitet Andrej Vučković i Aleksandra Mudrović

2014. ilustracija Lei Lei / vizualni identitet Kuna zlatica

1988. Zlatko Bourek 1990. Ivan Doroghy

1992. Krešimir Zimonić

1994. Goran Sudžuka

1996. Dubravko Mataković

1998. Zvonimir Lončarić

Slijedom inzistiranja na snažnim i prepoznatljivim autorskim potpisima koji podupiru profilaciju Animafesta kao "festivala autora za autore", pri kreaciji njegova plakata, treba istaknuti dva glavna elementa oko kojih se tijekom pet desetljeća, nekad više, a nekad manje dosljedno i uspješno, gradio vizualni identitet manifestacije. To su logotip "Z" i festivalska maskota „Mandlek“. Dok je za logotip općepoznato da je djelo Borivoja Dovnikovića Borde koji ga izvodi iz slova Z, inicijala Zagreba, drugi element – maskota čovječuljka tzv. „Mandleka“ – pomalo je nejasne provenijencije budući da ne postoji konsenzus oko autorstva lika mada je usmenom predajom prenijeto da je Mandleka zapravo uobličio Zvonimir Lončarić tako što je "posudio šešir" od lika iz filma *Peti* (*The Fifth One*, 1965) Pavla Štaltera te da ga je u narednim izdanjima, kao autor koji stoji iza većine plakata do 90-ih, nastavio razvijati.

Upravo kao što vizualni jezik animiranog filma 60-ih i prve polovice 70-ih karakterizira iznimna autorska raznolikost temeljena na individualnosti i autonomnosti izraza, u kreaciji festivalskog plakata kao glavnog nosioca vizualnog identiteta Animafesta, moguće je od 1972. do 2008. detektirati dvije dominantne generacije: onu bližu likovnjačkom senzibilitetu punom autoironijskih, ludičkih i grotesknih elemenata generacije školovane na Akademiji primijenjene umjetnosti (APU): plakati Zlatka Boureka 1972. i 1988.; Zvonimira Lončarića 1974. 1980, 1982. i 1988.; te Pavla Štaltera 1978., te onu izravniju i simplificiraniju koja pozadinski izrasta iz karikature, stripa i ilustracije, a koja je povremeno i samouka: plakati Borivoja Dovnikovića Borde 2000. i Nedeljka Dragića 1978. Na ovu drugu struju nadovezuje se potom, kada je o dizajnu plakata riječ, sljedeća generacija istaknutih stripaša: plakati Krešimira Zimonića 1992. i 2002., Gorana Sudžuke 1994., Dubravka Matakovića 1996., Joška Marušića 2004., Danijela Žeželja 2007./2008).

2000. Borivoj Dovniković Bordo

2002. Krešimir Zimonić

2004. Joško Marušić

2005. dizajn Slobodan Tadić Tec / ilustracija Zvonimir Lončarić

2006. dizajn Slobodan Tadić Tec / ilustracija Pavao Štalter

2007. Petikat, Danijel Žeželj i Stanislav Habjan

2008. ilustracija Danijel Žeželj / vizualni identitet Petikat

2009. vizualni identitet Damir Gamulin i Tina Ivezić

2010. vizualni identitet Damir Gamulin i Tina Ivezić

< 2011. vizualni identitet Damir Gamulin i Tina Ivezić

> 2012. vizualni identitet Damir Gamulin i Tina Ivezić

Iako prvi sveobuhvatni pregled Animafestovih plakata zajedno s pokušajem njihove šire kontekstualizacije i okvirne sistematizacije u četiri razvojna poglavlja pisan ekskluzivno za veliki izdavački projekt monografije „50 Godina Animafesta Zagreb“ i istomene retrospektivne izložbe u Muzeju suvremene umjetnosti Zagreb, sasvim sigurno tek grebe po površini nužnosti budućih podrobnijih analiza, svejedno se može zaključiti kako je riječ o iznimno važnom korpusu, bremenitom snažnim autorskim rukopisima čije će svako daljnje istraživanje predstavljati značajan doprinos razumijevanju fenomena jedne od najistaknutijih domaćih kulturnih manifestacija.

Paola Orlić

2015. ilustracija Petra Zlonoga / vizualni identitet Kuna zlatica

2017. ilustracija Goran Radošević / vizualni identitet Kuna zlatica

2016. ilustracija Tea Stražičić / vizualni identitet Kuna zlatica

2018. ilustracija Stipan Tadić / vizualni identitet Kuna Zlatica

2020. ilustracija Yoriko Mizushiri / vizualni identitet Kuna Zlatica

2021. ilustracija Jelena Oroz / vizualni identitet Kuna Zlatica

2022. ilustracija Michaël Dudok de Wit / vizualni identitet Kuna Zlatica

2019. ilustracija Michaela Müller / vizualni identitet Kuna Zlatica

25. 5. - 11. 6. 2023. MALA DVORANA GALERIJE PRICA